

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
THÀNH PHỐ PHAN THIẾT
TỈNH BÌNH THUẬN**

Số: 06/2022/QĐST-DS

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Phan Thiết, ngày 26 tháng 12 năm 2022

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

**TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ PHAN THIẾT
TỈNH BÌNH THUẬN**

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Huỳnh Diệu Tuyết Trinh.

Thư ký phiên họp: Bà Trần Thị Thúy Quỳnh - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận tham Gi phiên họp: Bà Trương Thị Mỹ Thuận - Kiểm sát viên.

Ngày 26 tháng 12 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 13/2022/TLST-DS ngày 12 tháng 10 năm 2022, về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 13/2022/QĐST-DS ngày 15 tháng 11 năm 2022 và Quyết định hoãn phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 10/2022/QĐST-DS ngày 02 tháng 12 năm 2022, gồm những người tham Gi tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Bà Trần Thị Gi, sinh năm 1948.

Địa chỉ: B3 Khu tập thể Văn Công, khu phố F, phường Ph Th, thành phố Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận (có mặt).

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Trần Thị Ng, sinh năm 1974.

Địa chỉ: Khu phố A, phường Ph Th, thành phố Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận (có mặt).

2. Trần Thị N, sinh năm 1977.

Địa chỉ: Khu phố B, phường Ph Th, thành phố Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận (có mặt).

3. Trần Thị Bích N, sinh năm 1979.

Địa chỉ: Khu phố A, phường Ph Th, thành phố Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận (có mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 25/8/2022, bản tự khai ngày 17/10/2022, trong quá trình giải quyết và tại phiên họp người yêu cầu bà Trần Thị Gi trình bày:

Bà Trần Thị Gi và chồng là ông Trần Á (đã chết năm 2005) khi chung sống có 05 người con gồm: Trần Thị Bích D, sinh năm 1971 (đã chết năm 1994), Trần Thị Ng, sinh năm 1974; Trần Thị N, sinh năm 1977; Trần Thị Bích N, sinh năm 1979 và Trần Thị Ch, sinh năm 1981. Các con gái lớn Trần Thị Ng, Trần Thị N và Trần Thị Bích N đều có Gi đình và nơi sống riêng. Còn con gái út Trần Thị Ch thì sống cùng bà tại khu phố F, phường Ph Th, thành phố Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận. Bà Gi là người trực tiếp chăm sóc và giám hộ cho con gái Trần Thị Ch.

Bà Gi trình bày con gái Trần Thị Ch bị tâm thần phân liệt đã hơn hai mươi mấy năm, có giấy xác nhận khuyết tật do Ủy ban nhân dân phường Phú Thủy cấp (Dạng khuyết tật: Trí tuệ, thần kinh, tâm thần; Mức độ khuyết tật: Nặng). Hiện con gái Trần Thị Ch đang nằm điều trị trong bệnh viện tâm thần Trung Ương 2 ở Biên Hòa, Đồng Nai, không còn khả năng nhận thức hành vi nên không thể tự mình thực hiện các Gio dịch dân sự. Gi đình đã đưa bà Châu đến Viện pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa thực hiện giám định khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của bà Châu theo Quyết định trưng cầu giám định số 560/2022/QĐ-TCGD ngày 26/10/2022 của Tòa án nhân dân thành phố Phan Thiết. Theo Kết luận giám định pháp y tâm thần số 705/KL-VPYTW ngày 04/11/2022 của Viện pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa thì bà Trần Thị Ch mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Do đó, bà Trần Thị Gi yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Trần Thị Ch sinh năm 1981, cư trú tại: Khu phố F, phường Ph Th, thành phố Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận là người mất năng lực hành vi dân sự.

Tại các bản tự khai, trong quá trình giải quyết và tại phiên họp những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Trần Thị Ng, bà Trần Thị N, bà Trần Thị Bích N: thống nhất với ý kiến trình bày và yêu cầu của bà Trần Thị Gi.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự:

- Về việc tuân theo pháp luật tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự của Thẩm phán, Thư ký; việc chấp hành pháp luật của người tham Gi tố tụng đã đảm bảo đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Tòa án đã thụ lý vụ việc theo đúng thẩm quyền quy định tại khoản 1 Điều 27; Điểm a khoản 2 Điều 35; Điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Quá trình giải quyết việc dân sự Tòa án đã yêu cầu đương sự và đã thu thập, tài liệu, chứng cứ để làm cơ sở cho việc giải quyết việc dân

sự đúng quy định của pháp luật, tổng đạt các văn bản tố tụng cho người tham Gi tố tụng đúng quy định của pháp luật.

- Về nội dung giải quyết việc dân sự: Đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Phan Thiết căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần số 705/KL-VPYTW ngày 04/11/2022 của Viện pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa và Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị Gi về việc tuyên bố bà Trần Thị Ch là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Phan Thiết nhận định:

[1] Về tố tụng: Bà Trần Thị Gi yêu cầu tuyên bố bà Trần Thị Ch, sinh năm 1981, cư trú tại: Khu phố F, phường Ph Th, thành phố Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận là người mất năng lực hành vi dân sự là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự:

Sau khi thụ lý đơn yêu cầu của bà Trần Thị Gi, ngày 26/10/2022 Tòa án nhân dân thành phố Phan Thiết đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với bà Trần Thị Ch.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 705/KL-VPYTW ngày 04/11/2022 của Viện pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa đã kết luận:

- Về y học:

+ Hiện nay: Đương sự bị bệnh tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5-ICD.10).

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi:

+ Hiện nay: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Theo quy định tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự: “Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần”.

Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần của Viện pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa có đủ cơ sở xác định bà Trần Thị Ch mất năng lực hành vi dân sự. Do đó, bà Trần Thị Gi yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Trần Thị Ch là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, phù hợp với quy định tại Điều 22 Bộ luật dân sự và các Điều 376, 377 và 378 Bộ luật Tố tụng dân sự nên có cơ sở chấp nhận.

[3] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Căn cứ điểm đ khoản 1, khoản 2 Điều 12; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án thì bà Trần Thị Gi, sinh năm 1948 là người cao tuổi thuộc trường hợp miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; các Điều 361, 365, 366, 367, 369, 370, 371, 372, 376, 377, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015;

Căn cứ điểm đ khoản 1, khoản 2 Điều 12; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Trần Thị Gi về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

Tuyên bố bà Trần Thị Ch, sinh năm 1981, nơi cư trú: Khu phố F, phường Ph Th, thành phố Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: Bà Trần Thị Gi được miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định tại điểm đ khoản 1, khoản 2 Điều 12; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Bình Thuận;
- VKSND tỉnh Bình Thuận;
- VKSND TP. Phan Thiết;
- Chi cục THADS TP. Phan Thiết;
- UBND phường Phú Thủy, TP. Phan Thiết;
- Đương sự;
- Lưu: hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Huỳnh Diệu Tuyết Trinh

